

รูปแบบการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา ในเขตภาคตะวันออก*

THE MODEL OF RISK BEHAVIOR FOR SEXUAL PREVENTION OF VOCATIONAL EDUCATION STUDENTS IN EASTERN AREA

ลัดดา สายพาณิชย์**

รศ.ดร. ธร สุนทรายุทธ***

ผศ.ดร. ปริญญา ทองสอน****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษา และรูปแบบการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาในเขตภาคตะวันออก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเชิงปริมาณเป็นนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกจำนวน 380 คน และครูที่ปรึกษา จำนวน 79 คน การศึกษาเชิงคุณภาพเป็นผู้เชี่ยวชาญจำนวน 19 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้ค่าสถิติ ได้แก่ ค่ามัธยฐาน (Median) ค่าฐานนิยม (Mode) ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานและฐานนิยม และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range)

ผลการวิจัยปรากฏว่า ด้านพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดย การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่มีการป้องกัน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.59 และ 3.86 ส่วนการเที่ยวสถานเริงรมย์ การแสดงพฤติกรรมทางเพศโดยเสรี อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย

* วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

** นิลิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

*** ที่ปรึกษาหลัก ศูนย์นวัตกรรมกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

**** ที่ปรึกษาร่วม ภาควิชาการจัดการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

3.07 และ 3.41 ด้านพฤติกรรมกระทำและการแสดงออก โดยรวมอยู่ระดับมาก โดยพฤติกรรม การดื่มแอลกอฮอล์หรือยาเสพติดที่ส่งผลต่อการมีเพศสัมพันธ์ พฤติกรรมการบริโภคสื่อลามกและสื่อ ยั่วเย้าทางเพศ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.26 และ 3.39 และรูปแบบการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทาง เพศ ของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา ในเขตภาคตะวันออก ควรมีการร่วมมือกันจาก 4 หลักของสังคม ประกอบด้วย 1) การดำเนินการด้านภาครัฐ เป็นส่วนที่กำหนดนโยบาย และแนวทางการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาสังคม 2) การดำเนินการด้านท้องถิ่น นำนโยบายจากภาครัฐมาสู่ขั้นตอนการปฏิบัติ 3) การ ดำเนินด้านสถานศึกษา จัดกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้เรียน ประสาน งานกับชุมชนในการจัดกิจกรรม โดยครูเป็นผู้ให้การดูแล ส่งเสริม สนับสนุน ให้คำแนะนำเมื่อมีปัญหา ด้วยความรัก ความเข้าใจ 4) การดำเนินการด้านครอบครัว เป็นสถาบันหลักที่ต้องให้การดูแลเลี้ยงดู บุตรด้วยความรัก ความเข้าใจ สื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลกันอย่างสม่ำเสมอ

คำสำคัญ: รูปแบบ/ การป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ/ นักศึกษาระดับอาชีวศึกษา/ เขตภาคตะวันออก

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the risk behavior for sexual problems and patterns prevent risk behaviors for sexual of vocational education students in the eastern area. The sample used for quantitative were 380 vocational students and 79 vocational teachers in eastern area and 19 specialists were participated in qualitative. Quantitative data were collected for statistically analysis using means of percentage, mean and deviation. Qualitative data were collected for statistically analysis using means of median, mode, the difference between the median and mode and interquartile range.

The results indicated that the problems of risk sexual were in the middle level. The high level are having sex premature and having sex without protection, mean 3.59 and 3.86. The medium levels are excursion place of amusement and sexual behavior openly, mean 3.07 and 3.41. Behavior, actions and expression was in the high level. The high level are problems of drinking of drug behavior that effect for having sex and rated - R media, mean 3.26 and 3.39. The model of risk behavior for sexual prevention of vocational education students in eastern area were cooperation from the four main agencies. It can be describe :1) Government responsibilities, this government needs to fix a policy line regarding treatment according to the social problems. 2) Local responsibilities, put the government policies into action and find working. 3) Educational facilities, arrange the activity for teaching so that it agrees with students quality coordinate activities with local area. The teacher should act as the consultant when the students have problems with love and mutual understanding. 4) Family, primary responsibility is to take care of children showing love and understanding. Should provide common activities involving family. Must

be able to talk and freely exchange information on a regular basis. Close physical contact and communication is very important to improving family life resulting in reduction of risky sexual behavior.

KEYWORDS: Model/ Risk behavior for sexual prevention/ Vocational education students/ Eastern area

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมไทยในปัจจุบัน ซึ่งเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม เศรษฐกิจและสังคม ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ มากขึ้น เช่น ปัญหาครอบครัวแตกแยก การแพร่กระจายอย่างรวดเร็วของยาเสพติด ความรุนแรงในสังคมที่ส่งผลกระทบต่อมายังพฤติกรรมของกลุ่มเด็กและเยาวชน ซึ่งกลุ่มนักศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาถือว่าอยู่ในช่วงวัยรุ่น เป็นวัยที่มีความต้องการ มีความสนใจ อยากรู้อยากลองในเรื่องเพศ และมีทัศนคติของนักศึกษาต่อกรรมมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน เห็นว่าเกิดขึ้นได้เพราะการมีเพศสัมพันธ์เป็นสิ่งไม่เสียหาย แต่เกิดจากความอยากรอง ก่อให้เกิดปัญหาการทำแท้ง การติดเชื้อเอชไอวี การขายตัว การทะเลาะเบาะแว้งกัน (วิสุทธิ บุญญะโสภิต, 2549) ในพื้นที่ภาคตะวันออก ถือเป็นพื้นที่ที่มีการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างชัดเจนเพราะมีการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ทำให้มีประชากรต่างจังหวัดย้ายเข้ามาทำงานในเขตภาคตะวันออก ลักษณะครอบครัวจึงเป็นครอบครัวเดี่ยวเพิ่มขึ้น จากการศึกษาข้อมูลทางสถิติเกี่ยวกับสภาพการณ์เด็กและเยาวชนประจำปี 2548-2549 ของสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ (2550) เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศ ในเขตภาคตะวันออก พบว่า นักศึกษาระดับอาชีวศึกษา มีพฤติกรรมทางเพศ คือ เคยมีเพศสัมพันธ์ เคยดูการ์ตูนโป๊ วีซีดีโป๊ หรือเว็บโป๊ มีอัตราสูงในระดับที่น่าเป็นห่วง สาเหตุจากการไม่ได้อยู่ร่วมกับบิดามารดา มีสื่ออุปกรณ์ในการสื่อสารทันสมัย มีการเที่ยวกลางคืน และใช้ชีวิตอยู่กับเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ อัตราการคลอดของเยาวชนในวัย 15-19 ปี มีอยู่เหมือนกัน และในการสำรวจประจำปี 2549-2550 พบว่า พฤติกรรมทางเพศ ในเขตภาคตะวันออก ของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา ยังมีอัตราการยอมรับว่าเคยมีเพศสัมพันธ์ ดูการ์ตูนโป๊/ วีซีดีโป๊/ เว็บโป๊/ คลิปโป๊เพิ่มขึ้น อีกทั้งยังมีความคิดว่าจะมีเพศสัมพันธ์ก่อนจบและสามารถยอมรับพฤติกรรมมาก่อนแต่งของนักศึกษาได้ จากความเปลี่ยนแปลงและสภาพปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา ในเขตภาคตะวันออก เพื่อกำหนดรูปแบบการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศดังกล่าว และนำผลการวิจัยไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสถาบันครอบครัว สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดูแลเด็กและเยาวชนทั้งภาครัฐ และเอกชน ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาในเขตภาคตะวันออก
2. เพื่อศึกษารูปแบบการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาในเขตภาคตะวันออก

ความสำคัญของการวิจัย

เป็นข้อมูลให้สถาบันครอบครัว สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดูแลเด็กและเยาวชน ทั้งภาครัฐ และเอกชนนำไปใช้กำหนดแนวทางและนโยบายในการแก้ปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของ นักศึกษาอาชีวศึกษา ในเขตภาคตะวันออกเฉียง

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะปัญหาโดยรวมของพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาอาชีวศึกษา ในเขตภาคตะวันออกเฉียง และกำหนดรูปแบบการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาทั้ง 2 ด้าน คือ 1) พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ประกอบด้วย ด้านการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ด้านการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่มี การป้องกัน ด้านการเที่ยวสถานเริงรมย์ ด้านการแสดงพฤติกรรมทางเพศโดยเสรี 2) พฤติกรรมการกระทำและการแสดงออก ประกอบด้วย ด้านการดื่มแอลกอฮอล์หรือ ยาเสพติดที่ส่งผลต่อการมีเพศสัมพันธ์ และด้านการบริโภคสื่อลามกและสื่อวัยรุ่นทางเพศ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 37,455 คน ครูฝ่ายแนะแนว/ ครูที่ปรึกษา จำนวน 79 คน และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 19 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 380 คน ครูฝ่ายแนะแนว/ ครูที่ปรึกษา จำนวน 79 คน และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 19 คน

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิจัยเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ ด้วยการวิจัยแบบเทคนิค EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) โดยออกแบบการวิจัยทั้งหมด 4 ชั้น คือ

ชั้นที่ 1 ศึกษาปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาเบื้องต้นโดยการศึกษาจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวกับหลักการ ทฤษฎี แนวคิด รวมถึงหนังสือ ตำรา ข่าวสารประจำวัน จากแหล่งข้อมูลคือสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัย บทความ วารสาร หนังสือพิมพ์ และสื่ออินเทอร์เน็ต ศึกษาข้อมูลจากตัวบุคคล (Personal Research) คือนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในสถาบันอาชีวศึกษา และครูแนะแนว/ ครูที่ปรึกษา

ชั้นที่ 2 สรุปปัญหาจากชั้นตอนที่ 1 เพื่อเป็นข้อมูลในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาแนวทางในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาในเขตภาคตะวันออกเฉียง

ชั้นที่ 3 นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ มาจัดทำเป็นแนวทางการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาในเขตภาคตะวันออกเฉียง เป็นแบบสอบถามเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมหรือความเป็นไปได้

ชั้นที่ 4 นำข้อมูลจากชั้นตอนที่ 3 มาวิเคราะห์ความเหมาะสมของรูปแบบการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของนักศึกษาอาชีวศึกษา โดยให้ผู้เชี่ยวชาญยืนยันความเหมาะสมและความเป็นไปได้อันเป็นรอบสุดท้าย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาอาชีวศึกษา แบ่งเป็นแบบสอบถามแบบเลือกรายการ (Check List) และแบบสอบถามแบบปลายเปิด
2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้กำหนดรูปแบบการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาอาชีวศึกษา ได้แก่ ตัวผู้วิจัย แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนจากกลุ่มนักศึกษา จำนวน 380 ฉบับ และกลุ่มครูที่ปรึกษา จำนวน 79 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยนำข้อมูลทั้งหมดมาเรียบเรียงวิเคราะห์จำแนก จัดกลุ่ม และสังเคราะห์เป็นรูปแบบการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ในรูปแบบของแบบสอบถามเป็นข้อคำถามปลายปิด มาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การลดทอนข้อมูล การแสดงข้อมูล และการสร้างข้อสรุปเพื่อสรุปภาพรวมของปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาอาชีวศึกษา ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้วยการนำผลการสัมภาษณ์มาทำการวิเคราะห์เนื้อหา และสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลรอบที่ 1 และรอบที่ 2 เป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ นำคำตอบจากรอบที่ 1 มาวิเคราะห์หาค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อคำถาม รอบที่ 2 เป็นข้อคำถามจากแบบสอบถามรอบที่ 1 มีการปรับปรุงบ้างเล็กน้อย และนำคำตอบจากรอบที่ 2 มาทำการวิเคราะห์หาค่ามัธยฐาน ฐานนิยม และความแตกต่างระหว่างมัธยฐานและฐานนิยม (มัธยฐาน - ฐานนิยม) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Q3 - Q1) โดยเลือกข้อคำถามที่ค่ามัธยฐานมีระดับไม่ต่ำกว่า 3.50 พิสัยระหว่างควอไทล์ มีค่าไม่น้อยกว่า 1.50 ค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานและฐานนิยม ผู้วิจัยจะคำนวณหาความแตกต่างระหว่างมัธยฐานและฐานนิยมของแต่ละข้อความไม่เกิน 1.00 เพื่อหารูปแบบการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สรุปผลการวิจัย

1. การศึกษาปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ
  - 1.1 ด้านพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ พบว่า นักศึกษามีปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง หากพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

1.1.1 ด้านการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.59 ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของครูที่ปรึกษา ที่เห็นว่าในปัจจุบันนักศึกษา มีการจับคู่เป็นแฟนกัน อาศัยอยู่ด้วยกันในขณะที่เรียน ซึ่งความสัมพันธ์เหล่านี้เป็นความสัมพันธ์ระยะสั้น ๆ มีพฤติกรรมคบกันเร็ว เลิกกันเร็ว เปลี่ยนคู่กันง่ายตามค่านิยมด้านเพศที่เปลี่ยนไป

1.1.2 ด้านการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่มีการป้องกัน พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.86 ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของครูที่ปรึกษา ที่เห็นว่านักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันจากการเรียน สื่อที่กระทรวงสาธารณสุขเผยแพร่ แต่เมื่อมีเหตุการณ์ที่จะมีเพศสัมพันธ์จริง ๆ กลับไม่คิดที่จะป้องกัน ป้องกันไม่ถูกวิธีบ้าง จึงทำให้บางครั้งมีการติดเชื้อโรค ตั้งครรภ์โดยไม่ตั้งใจ ก่อให้เกิดปัญหาต่อการเรียน ปัญหาภายในครอบครัวที่ผู้ปกครองรับไม่ได้ ไม่เข้าใจ มีการคิดหาวิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าว เช่น ทำแท้ง หนีออกจากบ้าน ฯลฯ บางครั้งถ้าผู้ใหญ่มีความเข้าใจก็จะต้องแต่งงาน ทั้งที่ยังไม่พร้อม อยู่ ๆ กันไปก็เลยลากันไป ลูกที่เกิดจากความไม่ตั้งใจก็มีปัญหาสืบเนื่องกันต่อมา

1.1.3 ด้านการเที่ยวสถานเริงรมย์ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.07 ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของครูที่ปรึกษาที่ว่า การเที่ยวสถานเริงรมย์ไม่ใช่สาเหตุหลักในการทำให้นักศึกษามีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ เพียงแต่อาจทำให้เกิดความเสี่ยงที่จะถูกหลอกหลวง ถูกชักจูงให้เกิดการมีเพศสัมพันธ์ได้ง่ายขึ้น เพราะบรรยากาศ สังคม แร่ยุงจากเพื่อน แต่การเที่ยวในช่วงวัยรุ่นก็มีเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในเขตตัวเมือง เขตเมืองท่องเที่ยวที่มีแหล่งบันเทิงเพิ่มจำนวนขึ้นทุกปี มีหลากหลายรูปแบบทั้งที่ราคาถูก ราคาแพง การเที่ยวสถานเริงรมย์จึงเป็นสถานที่ที่จะผลักดินให้นักศึกษาเข้าไปสู่พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และยาเสพติดด้วยเช่นกัน

1.1.4 ด้านการแสดงพฤติกรรมทางเพศโดยเสรี พบว่า มีปัญหาอยู่ระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.41 ส่วนความคิดเห็นของครูที่ปรึกษานั้น พฤติกรรมการแสดงออกทางเพศ เช่น การจับมือ โอบไหล่ การนั่งคุยกันสองต่อสอง การแสดงความใกล้ชิดระหว่างเพื่อนต่างเพศกัน การพูดคุยเรื่องเพศตรงข้าม หรือการพูดเรื่องเพศสัมพันธ์ เป็นพฤติกรรมที่นักศึกษามองว่าเป็นเรื่องธรรมดา สามารถปฏิบัติได้โดยไม่ผิดจารีตประเพณี อันมีเหตุมาจากการที่ได้พบเห็นจากสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว และสื่อต่าง ๆ

1.2 ด้านพฤติกรรมมารักกระทำและแสดงออก พบว่า นักศึกษามีพฤติกรรมมารักกระทำและแสดงออกเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศโดยรวมอยู่ในระดับมาก หากพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

1.2.1 ด้านพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์หรือยาเสพติดที่ส่งผลต่อการมีเพศสัมพันธ์ พบว่า มีการกระทำพฤติกรรมนี้อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.26 สอดคล้องกับความคิดเห็นของครูที่ปรึกษา ที่ว่านักศึกษาที่ดื่มแอลกอฮอล์หรือเกี่ยวข้องกับยาเสพติดนั้นจะก่อให้เกิดเหตุจูงใจที่จะยอมมีเพศสัมพันธ์กับคูรัก เพื่อนหรือหญิงบริการได้ง่ายขึ้นเนื่องจากการดื่มแอลกอฮอล์หรือยาเสพติดมักจะอยู่กับเพื่อน ที่มีการทำหาย ยั่วยุทำให้กล้าแสดงพฤติกรรมทางเพศ

1.2.2 ด้านพฤติกรรมการบริโภคสื่อลามกและสื่อยั่วทางเพศ พบว่า มีการกระทำพฤติกรรมนี้อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.39 สอดคล้องกับความคิดเห็นของครูที่ปรึกษาว่า นักศึกษามีโอกาสได้เข้าถึงสื่อเหล่านี้ได้ง่าย และมีอิสระผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต แผ่นซีดี ซึ่งการดูสื่อเหล่านี้มักจะดูคนเดียว กับคูรัก กับเพื่อน นักศึกษาได้ศึกษาเรื่องเพศทางสื่อโดยตรง แต่ไม่มีคำแนะนำที่ถูกต้อง ประกอบกับความอยากรู้อยากลองจึงทำให้มีการเลียนแบบพฤติกรรมตามสื่อ นอกจากสื่อยั่ว

โดยตรงแล้ว การดูแลครุโทรทัศน์ โฆษณา ภาพยนตร์ ปัจจุบันก็มีการแสดงที่ล่อแหลม ยั่วอารมณ์ทางเพศของผู้ชมเช่นกัน

2. จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ความคิดเห็นจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้วยเทคนิคการวิจัยอนาคต EDFR ทำให้สามารถสรุปผลเป็นรูปแบบการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาในระดับอาชีวศึกษา ในเขตภาคตะวันออกเฉียง ใน 4 ด้านได้แก่

2.1 การดำเนินการด้านภาครัฐ เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทในการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย วิธีการปฏิบัติ การจัดสรรงบประมาณ และตรวจติดตามประเมินผล ให้การดำเนินงานเป็นไปตามกรอบที่กำหนดไว้ จึงถือเป็นหน่วยงานที่จะช่วยปรับเปลี่ยนคุณภาพของสังคมให้ดีขึ้น ซึ่งถ้าคุณภาพของสังคมเปลี่ยนไปในทางที่ดี เยาวชนก็จะได้อยู่ในสังคมที่ดี พฤติกรรมเสี่ยงต่าง ๆ ก็ลดลงเพียงแต่การดำเนินการจะต้องใช้ระยะเวลาอันยาวนาน ได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชนเองด้วย

2.2 การดำเนินการด้านท้องถิ่น ถือเป็นหน่วยงานที่มีความใกล้ชิดกับชุมชนมากที่สุด รับรู้สภาพปัญหาของประชาชนในเขตความรับผิดชอบ จึงมีบทบาทสำคัญในการดำเนินตามนโยบายที่ภาครัฐมอบหมาย และเพิ่มเติมโครงการ กิจกรรมที่ส่งเสริม สนับสนุน แก้ไขปัญหาด้านครอบครัว เด็กและเยาวชนได้ตรงกับสภาพของสังคมในชุมชนแต่ละชุมชน โดยการจัดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ให้คำแนะนำที่ถูกต้องกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประชาชนในชุมชนให้มีความสามารถในการดูแลเด็ก และเยาวชนอย่างถูกวิธี ให้การสนับสนุนโครงการและกิจกรรมที่ท้องถิ่นดำเนินการให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2.3 การดำเนินงานด้านสถานศึกษา

2.3.1 ด้านกระบวนการเรียนการสอน สถานศึกษามีการจัดหลักสูตร/ เนื้อหาวิชา และสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับวัยของนักศึกษา มีความปลอดภัย มีการจัดการสอนที่เน้นการปลูกจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรม ให้รู้จักการคิด วิเคราะห์ การควบคุม สร้างวินัยให้รู้จักการอดทน สามารถรับรู้ และปรับสภาพให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคม สื่อ เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม

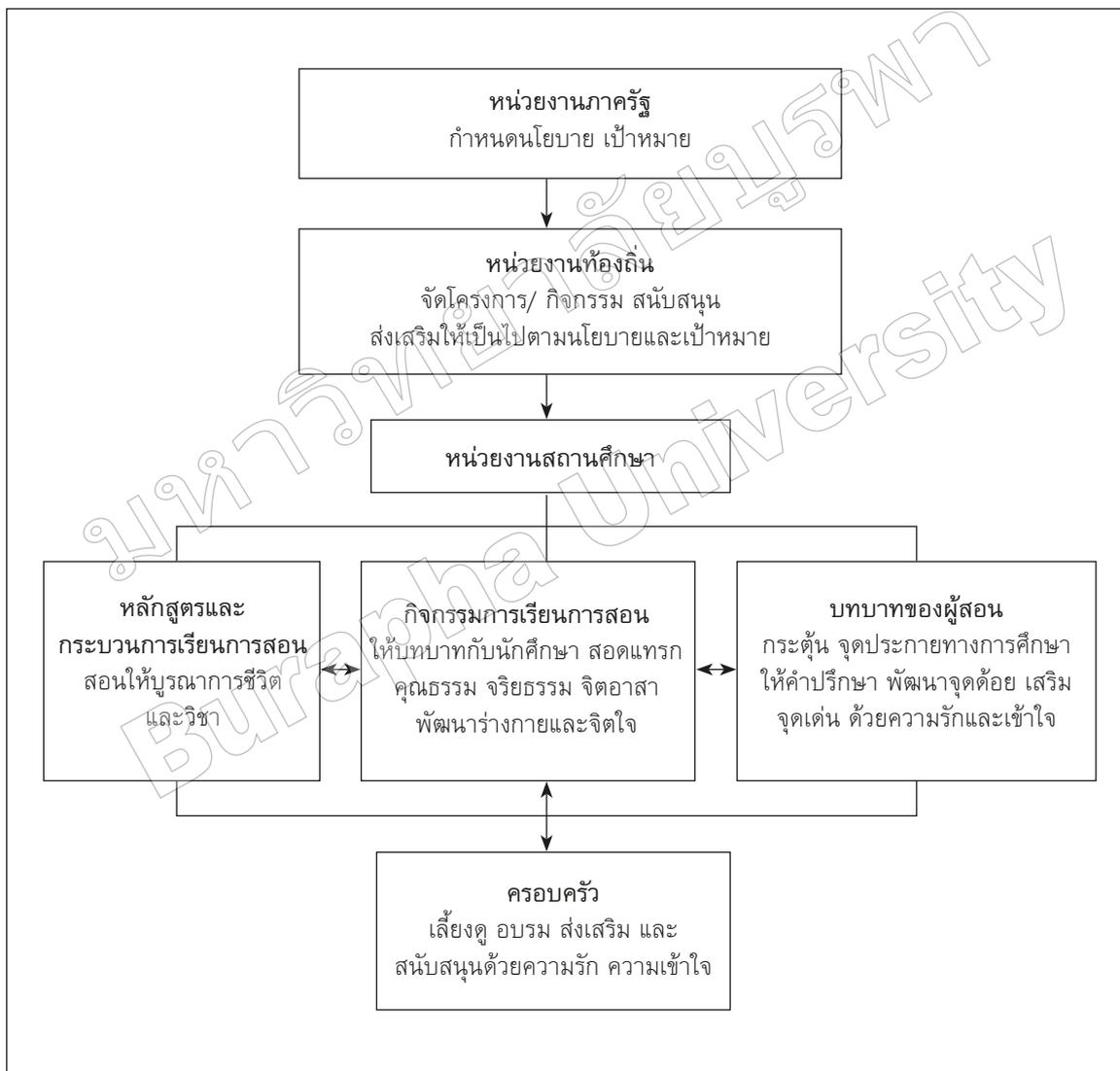
2.3.2 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน จัดกิจกรรมที่นักศึกษาให้ความสนใจ เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ริเริ่มดำเนินการจัดกิจกรรมเอง โดยสถานศึกษาให้การสนับสนุนกิจกรรมนั้น อย่างต่อเนื่อง เน้นการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม การมีจิตอาสา/ จิตสาธารณะ ซึ่งส่งผลให้เกิดความกระตือรือร้น เกิดแรงจูงใจและมีการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจของนักศึกษาได้

2.3.3 ด้านบทบาทครูผู้สอน ครูและบุคลากรในสถานศึกษาต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคมของนักศึกษาในแต่ละวัย มีคุณสมบัติของนักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์อยู่ในตัวครู เพื่ออบรมสั่งสอน ดูแลให้คำแนะนำ ด้วยความรัก ความเอาใจใส่อย่างแท้จริง

2.4 การดำเนินงานด้านครอบครัว ครอบครัวถือเป็นหน่วยงานหลักที่สำคัญที่สุดที่จะป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศให้กับนักศึกษาได้ เพราะมีหน้าที่เลี้ยงดู คุ้มครอง และอบรมสั่งสอนนักศึกษา ผู้ปกครอง หน่วยงานอื่น ๆ เป็นแค่องค์ประกอบที่คอยให้การสนับสนุนเท่านั้น ถ้าสถาบันครอบครัวไม่เห็นความสำคัญในการดูแลบุตรหลานแล้ว นโยบาย โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ ก็ไม่มีประโยชน์ใด ๆ

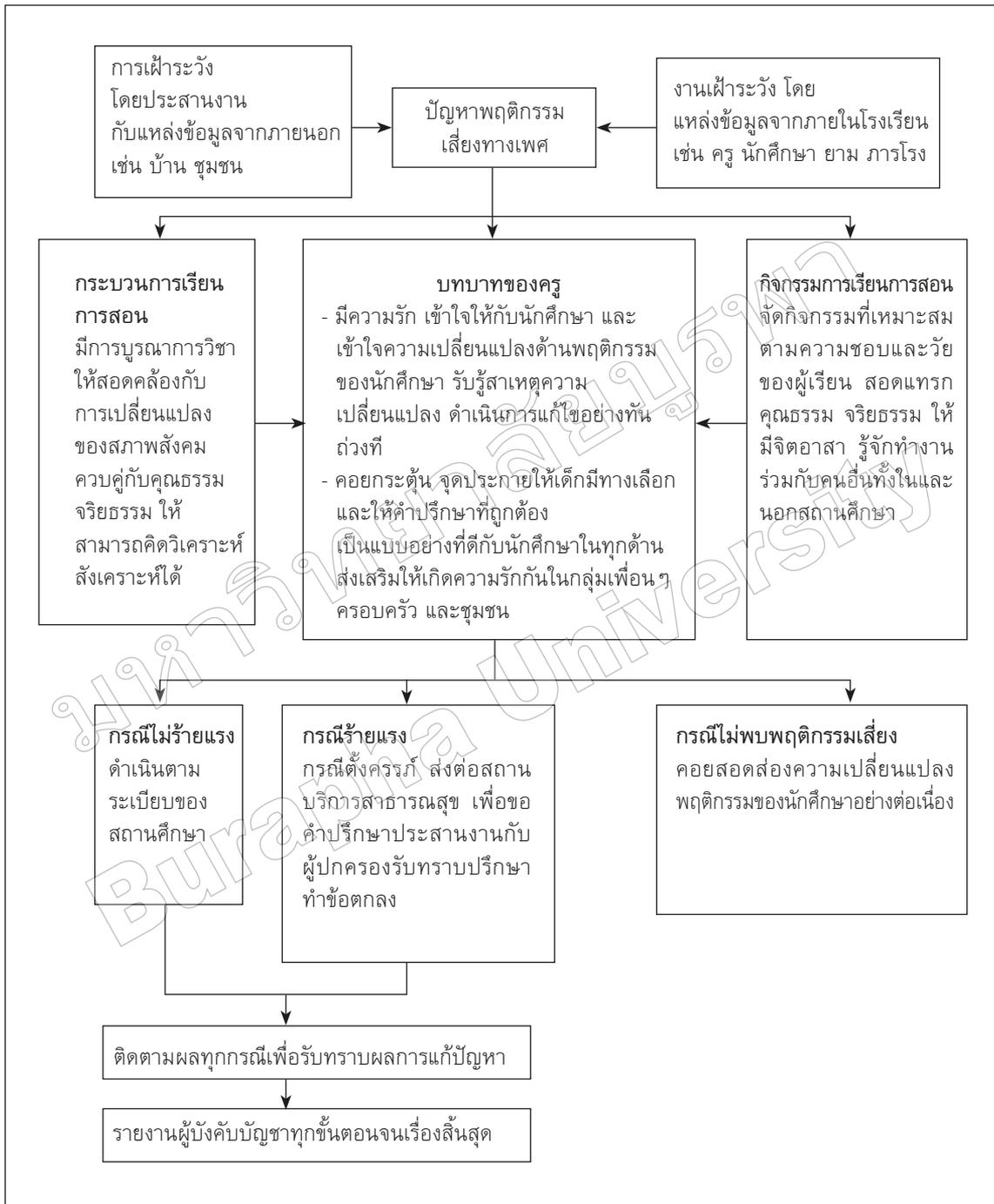
พ่อแม่จึงควรศึกษาวิธีการเลี้ยงดูบุตรหลาน มีความเข้าใจกับร่างกาย อารมณ์ จิตใจและสังคม ที่เปลี่ยนแปลงในแต่ละช่วงวัยของลูกหลาน ให้ความรัก ความเข้าใจ รู้จักการเสียสละ ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดี ให้ทัศนคติในเชิงบวกกับเรื่องเพศ พฤติกรรมการแสดงออก และกิจกรรมที่ลูกหลานได้ทำ พร้อมกับจัดสรรเวลาสำหรับทำกิจกรรมร่วมกันในครอบครัว ที่ส่งเสริมให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีการปฏิสัมพันธ์กับครอบครัวที่อยู่ใกล้บ้านเพื่อจะได้ช่วยเหลือดูแลพฤติกรรมของลูกหลานซึ่งกันและกัน

จากการศึกษารูปแบบการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา ในเขตภาคตะวันออก สามารถแสดงได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 รูปแบบการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา
ในเขตภาคตะวันออก

นอกจากนี้ได้นำเสนอรูปแบบการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา ในเขตภาคตะวันออก เพื่อไปปรับใช้ในระดับสถานศึกษา มีรายละเอียดดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 รูปแบบการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ในระดับสถานศึกษา

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเพื่อสรุปปัญหา และเสนอรูปแบบการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของ นักศึกษาระดับอาชีวศึกษา ในเขตภาคตะวันออกเฉียง จึงสามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. สภาพปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาในเขตภาคตะวันออกเฉียง จากการศึกษาค้นคว้าเอกสาร งานวิจัย แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า

1.1 ด้านพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ประกอบด้วย ด้านการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่มีการป้องกัน สอดคล้องกับผลการติดตามเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมของอิทธิรัฐ พุ่มกุมาร (2551) พบว่า ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร เป็นปัญหาที่น่าห่วง เพราะปัจจุบันช่วงอายุของเด็กและเยาวชนที่มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรได้ลดน้อยลงเหลือประมาณ 13 ปี ก็มีพฤติกรรมดังกล่าวแล้ว ซึ่งได้พบเด็กผู้หญิงอายุ 13 ปี มีบัญชีรายชื่อผู้ชายที่มีเพศสัมพันธ์ด้วย เป็นพฤติกรรมที่เกิดจากค่านิยมที่ต้องการเข้ากลุ่มเพื่อนผู้หญิงที่มีพฤติกรรมเช่นนี้ให้ได้ และจากการศึกษาของปฏิพร ลิทธิพงศ์ (2545) พบว่า เมื่อมีเพศสัมพันธ์เด็กส่วนมากยังไม่รู้จักการป้องกัน จะทำให้เกิดปัญหาการตั้งครรภ์โดยไม่พึงประสงค์ การทำแท้งก็จะเกิดตามมา นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 และระดับอาชีวศึกษาปีที่ 2 ประมาณ 2,000 คน พบว่านักเรียนอาชีวศึกษามีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนมากถึงร้อยละ 77 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 5 มีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนร้อยละ 24 ในจำนวนนี้ผู้ชายมีเพศสัมพันธ์มากกว่าผู้หญิงร้อยละ 58 แต่มีพฤติกรรมป้องกันตัวเองด้วยการสวมถุงยางอนามัย ต่ำกว่าร้อยละ 50 และร้อยละ 90 ของกลุ่มตัวอย่างมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับคูรักรักของตัวเอง ร้อยละ 8 มีเพศสัมพันธ์กับคนรู้จักหรือคนคุ้นเคย มีเพียงร้อยละ 2 เท่านั้นที่มีเพศสัมพันธ์กับหญิงขายบริการ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอยู่ในระดับปานกลาง คือ การเที่ยวสถานเริงรมย์ และด้านการแสดงพฤติกรรมทางเพศโดยเสรี สอดคล้องกับผลการวิจัยของภัทราวดี บุนทะยะพันธ์ (2551) พบว่า สถานบันเทิงยามค่ำคึกคักส่วนใหญ่เต็มไปด้วยเด็กหนุ่มสาวที่อายุต่ำกว่า 15 ปี และมีพฤติกรรมการยอมไปหลับนอนกับใครก็ได้ไม่ใช่เรื่องน่าอับอาย โดยให้เหตุผลว่าไม่ได้มีเหตุจากฐานะ แต่เริ่มจากความอยากรู้อยากเห็นและพฤติกรรมลอกเลียนแบบ มีผลมาจากอิทธิพลของสื่อที่นำเสนอ ด้านการมาชมออกมาสู้สังคม และการแสดงพฤติกรรมทางเพศโดยเสรีวัยรุ่น มักเริ่มต้นจากการเที่ยวกับเพื่อนซึ่งเป็นเพศเดียวกัน ต่อมาจะเที่ยวกับเพื่อนทั้งสองเพศเป็นกลุ่ม จากนั้นจะเป็นการนัดเที่ยวกับคูรักรักพร้อม ๆ กันหลายคู่ และสุดท้ายจะเป็นการเที่ยวกับคูรักรักเพียงลำพังเพื่อจะได้มีโอกาสใกล้ชิดสนิทสนม โดยพฤติกรรมทางเพศจะเริ่มจากการจับมือถือแขน การจูบ การโอบกอดและวัยรุ่นชายอาจมีพฤติกรรมเกินขอบเขต ซึ่งการที่ฝ่ายหญิงเปิดโอกาสให้ฝ่ายชายถูกเนื้อต้องตัวและมีการเล้าโลมได้จะเป็นขั้นแรกที่จะนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ซึ่งการจับมือถือแขนกันนั้นทำให้มีโอกาสเกิดเพศสัมพันธ์ได้ 10% การกอดจูบมีโอกาสเกิดเพศสัมพันธ์ได้ 60% ถ้ามีการลูบคลำข้างนอกโอกาสเกิดเพศสัมพันธ์ได้ 80% และถ้าลูบคลำข้างในโอกาสเกิดเพศสัมพันธ์ได้ 100% (สำนักพัฒนาการพลศึกษา สุขภาพและนันทนาการ กรมพลศึกษา, 2543)

1.2 ด้านพฤติกรรมการกระทำและแสดงออกพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ อยู่ในระดับมาก ประกอบด้วย พฤติกรรมการบริโภคสื่อลามกและสื่อลามกทางเพศ เกิดจากพฤติกรรมความอยากรู้อยากเห็น และอยากรู้อยากลองของนักศึกษา ประกอบการสื่อลามกในปัจจุบันสามารถเข้าถึงได้ง่ายจากระบบอินเทอร์เน็ต ผู้ปกครองขาดความรู้ด้านเทคโนโลยี ไม่มีเวลาในการร่วมใช้คอมพิวเตอร์กับเด็ก เป็นช่อง

ว่างทำให้เด็กสามารถเปิดดูได้อย่างสะดวก ไม่มีการชี้แนะที่ถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สมพงษ์ จิตระดับ (2545) เกี่ยวกับเด็กไทยในสังคมปัจจุบันว่า ในยุคทุนนิยมโลกาภิวัตน์ “วัตถุนิยมเพศ เสรี ยาเสพติด” กำลังกลายเป็นค่านิยมพื้นฐานของเด็กไทย พบว่า อินเทอร์เน็ต เป็นช่องว่างระหว่าง พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ในโลกสมัยเก่า กับเด็กไทยพันธุ์ใหม่ในยุคสารสนเทศมากขึ้นตามลำดับ คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต จะเป็นห้องสมุดโลกที่เด็กเรียนรู้ และรับข่าวสารได้จึงเปรียบเสมือนดาบสองคม พฤติกรรมการติ่มแอลกอฮอล์หรือยาเสพติดที่ส่งผลต่อการมีเพศสัมพันธ์ เป็นพฤติกรรมที่นักศึกษา กระทำและแสดงออก อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการ สร้างเสริมสุขภาพ ในปี 2547 พบว่าเยาวชนในวัยตั้งแต่มัธยมศึกษาตอนต้นถึงปริญญาตรี มีพฤติกรรมการติ่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สูงถึงร้อยละ 32.7 ซึ่งจากการติ่มสุราและเสพสารเสพติดจะทำให้วัยรุ่น ชาติสติสัมปชัญญะและการควบคุมตัวเอง ส่งผลให้วัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ใช้อย่างอนามัยนำไปสู่ การติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์และเอดส์ วัยรุ่นบางกลุ่มเชื่อว่าการติ่มสุราและสารเสพติดบางชนิดช่วยเพิ่ม ความสุขเมื่อมีเพศสัมพันธ์ นอกจากนี้อมรวิรัช นาคทรพร (2549) ศึกษาเรื่องวัฒนธรรมทางเพศของ วัยรุ่นหญิง และพฤติกรรมการขายบริการทางเพศของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา ที่อาศัยอยู่ในหอพัก ของจังหวัดแห่งหนึ่งในภาคอีสาน พบว่า นอกจากความสับสนในเรื่องคุณค่าของตนเองที่นำไปสู่การมี เพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของวัยรุ่นแล้ว ยังพบว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยเฉพาะไวน์ที่มีรสหวานซ่า หรือที่เรียกว่าไวน์คูลเลอร์นั้น มีส่วนสำคัญในการทำให้วัยรุ่นสาวบางคนมีเพศสัมพันธ์เพราะความเม จากเครื่องดื่มชนิดนี้มากกว่าการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยทั่วไป

2. จากการศึกษาแนวทางการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ เพื่อเสนอรูปแบบการป้องกัน พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยขอแนะนำประเด็นหลัก ๆ บางประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายทั้ง 4 ด้าน ดังต่อไปนี้

2.1 การดำเนินการด้านภาครัฐ เป็นหน่วยงานทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบายในการพัฒนา สังคม ให้สอดคล้องกับประเพณี วัฒนธรรม สังคม และเศรษฐกิจของประเทศไทย ถ้าภาครัฐมีนโยบาย ที่ชัดเจน มีการยึดถือปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ไม่ถูกแทรกแซงจากการเปลี่ยนแปลงของเมือง สภาพ สังคมจะมีความมั่นคง ทำให้ประชาชนมีวิถีชีวิต สภาพแวดล้อมที่ดี เยาวชนที่เติบโตขึ้นมาจะได้พบ กับสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ดี เติบโตเป็นเยาวชนที่ดีได้ สอดคล้องกับการศึกษาของพวงรัตน์ เลื่อม สำราญ (2549) ที่กล่าวว่าอิทธิพลที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศของเด็กในวัยเรียน มาจาก อิทธิพลของ ครอบครัว อิทธิพลของเพื่อน อิทธิพลของสังคม และอิทธิพลทางวัฒนธรรม นอกจากนี้สุริยเดว ทรี ปาตี (2551) เสนอเทคนิคการสร้างต้นทุนชีวิตระดับชาติ ว่ารัฐควรสนับสนุนงบประมาณผ่านองค์การ การปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีการรณรงค์การจัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ความสัมพันธ์ในครอบครัวทุก พื้นที่ ให้รางวัลชุมชนที่สร้างเสริมต้นทุนได้ทุกระดับ สนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สู่สภาวะของ เด็ก เยาวชน และครอบครัว พร้อมการเผยแพร่ สร้างกลไกการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนตั้งแต่ ระดับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นสู่ระดับประเทศ

2.2 การดำเนินการด้านท้องถิ่น ท้องถิ่นถือเป็นหน่วยงานภาครัฐหน่วยงานหนึ่งที่มีความ ใกล้ชิดกับประชาชนในชุมชนมากที่สุด การที่ผู้นำท้องถิ่นให้ความสนใจกับปัญหาของครอบครัว เด็ก และเยาวชนอย่างจริงจัง ซึ่งจากกรณีศึกษาเด็กนักเรียนสายสามัญ-สายอาชีพในเขตกรุงเทพมหานคร และในจังหวัดชลบุรี เชียงใหม่ นครราชสีมา และสงขลา ของสุริยเดว ทรีปาตี (2551) พบว่า เด็ก

และเยาวชนปฏิสัมพันธ์กับชุมชนอ่อนมากที่สุด ในขณะที่เดียวกันชุมชนก็ไม่มีปฏิสัมพันธ์ต่อเด็กและเยาวชนในชุมชนของตนเอง กล่าวคือต่างคนต่างไม่รู้จักกันและขาดกิจกรรมหรือความตั้งใจในบริบทของชุมชน จึงควรให้ความใส่ใจกิจกรรมระหว่างครอบครัวและชุมชนมากขึ้น ชุมชนในที่นี้หมายความว่าเพื่อน โรงเรียน ชุมชนที่เยาวชนอาศัยอยู่ ชุมชนจึงต้องดำเนินการเสริมแรงบวกในกิจกรรมที่ดีจากสังคมสู่ชุมชนท้องถิ่น และเทคนิคการสร้างเสริมต้นทุนชีวิตของชุมชน ด้วยการสร้างกิจกรรมร่วมกันทุกวันอาทิตย์ กิจกรรมง่าย ๆ พบปะกันแลกเปลี่ยนเล่นด้วยกัน เป็นต้น สร้างมิตรภาพและสัมพันธ์ภาพระหว่างสมาชิกภายในครอบครัวด้วยการพูดคุยแลกเปลี่ยนเป็นประจำ ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมระดับเด็ก เยาวชนและครอบครัว โดยร่วมมือกับวัด โรงเรียนและหน่วยงานอื่น ๆ จัดตั้งชมรมสหกรณ์เพื่อดูแลความปลอดภัยของเด็กและเยาวชนที่เป็นสมาชิกของชุมชน เช่นกรณีเด็กและเยาวชนที่กลับบ้านแล้วแต่พ่อแม่ยังไม่กลับ เป็นต้น

2.3 การดำเนินการด้านสถานศึกษา เน้นให้เด็กเป็นคนที่มีความสุข สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ดูแลและพึ่งตนเองได้ มีลักษณะนิสัยที่ดีทั้งกาย วาจา ใจ มีคุณธรรม จริยธรรมทั้งด้านจิตใจ และพฤติกรรมที่แสดงออก ดังนั้นจึงควรมีจัดกระบวนการเรียนการสอนในการสอนเพศศึกษาในโรงเรียน ครูต้องสอนให้เกิดความตระหนักถึงผลเสียของการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน สอนวิธีการป้องกัน (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ทำให้เด็กรู้จักคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ให้เป็นจะได้แยกแยะสิ่งดีไม่ดีได้อย่างถูกต้อง และเพื่อให้เด็กศึกษาได้มีทักษะชีวิตเพิ่มขึ้นกิจกรรมการเรียนการสอนจึงเป็นหัวใจสำคัญหนึ่งที่จะทำให้เด็กได้แสดงความรู้ ความสามารถในสิ่งที่ตนรัก ซึ่งชอบในทางที่ดี ได้มีโอกาสเรียนรู้ร่วมกับบุคคลอื่น รู้การปฏิสัมพันธ์กัน ได้ถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนความรู้ วัฒนธรรม อารมณ์และสังคมร่วมกับเพื่อน ครู ครอบครัว บุคคลในชุมชนใกล้เคียง ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ต้องได้รับการสนับสนุนด้วยดีจากครู อาจารย์ ที่มีบทบาทในการส่งเสริม สนับสนุน ดูแล เอาใจใส่ต่อพฤติกรรมของนักศึกษาเสมือนหนึ่งเป็นบุตรหลานในครอบครัว

2.4 การดำเนินการด้านครอบครัว ถือเป็นสถาบันหลักที่จะช่วยป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศให้กับเด็กและเยาวชนได้ดีที่สุด เพราะจากการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ (2549) พบว่าการที่เยาวชนมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศเกิดจากไม่ได้รับความรัก ความอบอุ่น จากครอบครัว จึงแสวงหาความรัก ความอบอุ่นจากเพื่อนต่างเพศเป็นการทดแทน มีบุคลิกภาพอ่อนแอ ต้องการที่พึ่งพิงทางร่างกาย จิตใจจากเพศตรงข้าม อยากรู้ อยากรทดลอง ได้รับการกระตุ้นชักจูง หรือขาดการควบคุมหรือเบี่ยงเบนความรู้สึกทางเพศอย่างเหมาะสม ค่านิยมทางสังคม และอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนที่มีค่านิยมหรือให้คุณค่ากับการมีเพศสัมพันธ์เสรี และค่านิยมทางวัตถุ อิทธิพลจากสื่อ สิ่งพิมพ์ ภาพยนตร์ โทรทัศน์ และแบบอย่างที่ไม่เหมาะสมในสังคม ดังนั้นบิดา มารดา จึงควรมีความรู้ในการเลี้ยงดูบุตร ความเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมเด็กในแต่ละวัย การใช้สื่อเทคโนโลยีสมัยใหม่ ๆ มีการเปิดกว้างในการรับฟังข้อมูลข่าวสารที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เพื่อนำมาปรับใช้ในการดูแลบุตรหลานได้ การเลี้ยงดูต้องมีความรัก ความเอาใจใส่ ความเข้าใจ ความไว้น้ำใจ เชื่อใจ ควรปรับเปลี่ยนรูปแบบในการดูแลเอาใจใส่ให้เหมาะสมกับช่วงวัยนั้น ๆ และสิ่งสำคัญคือการจัดกิจกรรมให้สมาชิกทุกคนในครอบครัวได้ทำร่วมกัน เช่น การทำอาหาร รับประทานอาหาร การเล่น การพูดคุย การนั่งดูโทรทัศน์ การท่องเที่ยว เป็นต้น เพื่อให้เด็กมีความรู้สึกที่ตนเองมีความสุขเมื่ออยู่ที่บ้าน พ่อแม่ต้องมีความคิดในเชิงบวก

มีทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับเรื่องเพศ แบ่งเวลาในการพูดคุยกับบุตรหลานในทุก ๆ เรื่อง ทุก ๆ วัน จะทำให้บุตรหลานมองเราเป็นเพื่อน กล้าพูด กล้าคุย กล้าปรึกษาเมื่อมีเรื่องทั้งดีและไม่ดี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ด้านนโยบาย

- 1.1 ภาครัฐกำหนดแผนพัฒนาสังคมให้สอดคล้องกับแผนการพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ
- 1.2 การบริหารส่วนท้องถิ่น สนับสนุนนโยบายแก้ไขปัญหาด้านครอบครัว เด็กและเยาวชน

2. ด้านการปฏิบัติ

2.1 สถานศึกษา ควรให้คณะครู อาจารย์และนักศึกษาร่วมกันจัดที่เป็นกัลยาณมิตรต่อกัน เพื่อให้สามารถพูดคุยและเปิดใจได้ทุกเรื่องที่กำลังประสบอยู่ ทำให้คณะครู อาจารย์สามารถรับรู้ปัญหาพร้อมทั้งสอดแทรกคำชี้แนะที่ถูกต้องได้

2.2 สถานศึกษา ควรมุ่งเน้นการอบรมสั่งสอนให้นักศึกษามีจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรม มีสติเพื่อรับมือกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคม เทคโนโลยีได้ในอนาคต

2.3 ในแต่ละชุมชน ควรมีแหล่งการเรียนรู้ มีพื้นที่หรือลานกิจกรรม และประชาสัมพันธ์ส่งเสริมอย่างต่อเนื่องให้ประชาชนในชุมชนได้นำครอบครัวมาใช้พื้นที่หรือลานกิจกรรม เป็นคารส่งเสริมให้เกิดความรักความอบอุ่นภายในครอบครัว

2.4 ควรมีจัดอบรมการเตรียมความพร้อมก่อนแต่งงาน ก่อนมีบุตร วิธีการครองเรือนอย่างมีสุข เพื่อลดปัญหาครอบครัวแตกแยก ซึ่งจะส่งผลไปยังพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน

ข้อเสนอแนะสำหรับกรวิจัย

นำข้อมูลการวิจัยไปกำหนดเป็นแนวทางการปฏิบัติในการดูแลป้องกันเด็กและเยาวชน ทั้งในส่วนของการบริหารระดับท้องถิ่น สถานศึกษา และหาระดับความเหมาะสมของรูปแบบการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ เพื่อนำมาพัฒนารูปแบบที่เหมาะสมต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2549). *สรุปกรอบแผนแม่บทในการส่งเสริมจริยธรรมของเด็ก*. วันที่ค้นข้อมูล 13 เมษายน 2551, เข้าถึงได้จาก http://www.moe.go.th/jarawporn/planning_ja49.htm
- ปฏิพร ลิทธิพงศ์. (2545, สิงหาคม 31). *วิกฤตปัญหาเช็ทส์วัยรุ่นไทย*. วันที่ค้นข้อมูล 12 พฤษภาคม 2551. เข้าถึงได้จาก www.thaimisc.com
- พวงรัตน์ เลื่อมล้ำาญ. (2549). *อารมณ์ทางเพศของวัยรุ่น*. วันที่ค้นข้อมูล 14 พฤศจิกายน 2551, เข้าถึงได้จาก <http://www.thaigoodview.com/>
- ภัทราวดี บุนทะยะพันธ์. (2551). *โสเภณีวัยกระเตาะ*. วันที่ค้นข้อมูล 12 พฤษภาคม 2551, เข้าถึงได้จาก <http://www.nitadebangkok.com>
- วิสุทธิ บุญญะโสภิต. (2549). *เพศสัมพันธ์ในวัยเรียนในทัศนะของนักศึกษา*. วันที่ค้นข้อมูล 5 พฤศจิกายน 2551, เข้าถึงได้จาก http://www.anamai.moph.go.th/kmportal/news/news_view.php?cat_id=34&id=216
- สมพงษ์ จิตระดับ. (2545). *เด็กไทยพันธุ์ใหม่เติบโตมาจากวัดถุนิยม เพศเสรี ยาเสพติด*. วันที่ค้นข้อมูล 3 ตุลาคม 2551, เข้าถึงได้จาก http://www.icundv.com/vesak2010/sites/default/files/ThaiDesk/documents/rev2/2_2.pdf
- สุริยเดว ทรีปาตี. (2551, พฤศจิกายน 6). *วิกฤตสังคมและวัฒนธรรม*. *ไทยรัฐ*, 59(18552).
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *คู่มือดำเนินการป้องกันและแก้ปัญหาโรคไม่ติดต่อ และพฤติกรรมเสี่ยงในสถานศึกษา สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงสาธารณสุข.
- สำนักส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ. *รายงานสภากาชาดและและเยาวชน ประจำปี 2548-2549*. วันที่ค้นข้อมูล 3 ตุลาคม 2551, เข้าถึงได้จาก http://www.childwatchthai.com/book_cw48_49.htm
- _____. *รายงานสภากาชาดและและเยาวชน ประจำปี 2549-2550*. วันที่ค้นข้อมูล 3 ตุลาคม 2551, เข้าถึงได้จาก http://www.childwatchthai.com/book_cw49_50.htm
- สำนักพัฒนาการพลศึกษา สุขภาพและนันทนาการ. (2543). *วัยรุ่นกับพฤติกรรมทางเพศ*. กรุงเทพฯ : การศาสนา.
- อภิรัฐ พุ่มกุมาร. (2551). *การติดตามเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม*. วันที่ค้นข้อมูล 5 พฤศจิกายน 2551, เข้าถึงได้จาก <http://www.icct-th.com>
- อมรวิทย์ นาคทรพร. (6 เม.ย. 2549). *รักก็มิมีประโยชน์*. วันที่ค้นข้อมูล 28 ตุลาคม 2551, เข้าถึงได้จาก <http://www.artsmen.net/>

